

Til lovforslag nr. L 49

Folketinget 2009-10

Tillægsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 24. november 2009

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed

(Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.)

[af justitsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. oktober 2009 og var til 1. behandling den 4. november 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 18. november 2009. Lovforslaget var til 2. behandling den 19. november 2009, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Gerd Berlev.

Spørgsmål

Udvalget har under den fornyede behandling af lovforslaget stillet 27 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret med undtagelse af 1 spørgsmål, som forventes besvaret inden 3. behandling. 4 af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger

Et flertal i udvalget (S, SF, RV, EL og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et mindretal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget kom med et langt betænkningssbidrag, hvor vi oplyste, at vi også ville komme med bidrag i tillægsbetænkningen. Da der er kommet en række nye svar, har vi en række yderligere kommentarer:

S, SF, RV og EL fastholder, at vi er stærke tilhængere af forsamlings- og ytringsfriheden og derfor glæder os over, at flere tusinde mennesker vil bruge den frihed til at vise deres ønske om en stærk klimaafnåte under klimatopmødet.

S, SF, RV og EL er bekymrede for, om dette lovforslag reelt indskrænker forsamlings- og ytringsfriheden, fordi det afskrækker nogle fra at deltage. Præventive anholdelser og varetægtsfængslinger kan forhindre nogle i at deltage. Spørgsmålet er, om de stærkt forhøjede straffe kan få politiet til at gribe ind i situationer, hvor de ellers ikke ville have grebet ind, jf. høringsvaret fra Institut for Menneskerettigheder.

Begrundelsen for forslaget

Det har ikke været muligt at få nogen form for dokumentation for, at der er behov for de stramninger, der ligger i lovforslaget. I debatten både i medierne og i Folketinget er der gang på gang blevet argumenteret med, at ballademagere, der kaster med sten og sætter byen i brand, skal kunne straffes. Det er S, SF, RV og EL fuldstændig enige i. Men dette lovforslag har bare intet med det at gøre. Der er rigeligt med

bestemmelser i straffeloven, hvor man kan straffe dem, der bruger vold, brænder biler af el.lign.

Dette forslag handler heller ikke om dem, der deltager i uroligheder. De kan også straffes i dag.

Lovforslaget er meget uklart formuleret, og det har ikke været muligt i de mange svar fra ministeren at få særlig megen præcisering af, hvilke situationer eller hvilket geografisk område lovforslaget skal dække.

Det har ikke engang været muligt at få svar på, om det er ministerens intention, at der skal gribes ind i flere faglige konflikter, demonstrationer eller civile ulydighedsaktioner end i dag, jf. ministerens svar på spørgsmål 112, 129 og 150.

Ministerens svar på spørgsmål 122 må dog forstås sådant, at ministeren forventer, at der fremover vil ske varetægtsfængsling i større omfang end i dag.

S, SF, RV og EL er helt enige med Dansk Fængselsforbund, der i deres høringsvar og på Retsudvalgets høring gav udtryk for, at det ikke er deres opgave at tage sig af bedstemødre, der laver sit down-aktion, strejkende sygeplejersker eller skraldemænd, der laver blokade. Politi, anklagemyndighed, domstole og kriminalforsorg har store og alvorlige sager at tage sig af, som den verserende bandekrig. De burde ikke sættes til at sætte almindelige fredelige demonstranter i fængsel.

Ministerens begrundelse for lovforslaget har primært handlet om det forestående klimatopmøde, selvom lovforslaget ikke er tidsbegrænset.

Vi stiller derfor et ændringsforslag om at tidsbegrænse forslaget, så det kun gælder til og med den 31. december 2009.

Præventive anholdelser

Muligheden for præventive anholdelser blev indført med politiloven for få år siden. Politiet kan i dag tilbageholde borgere i op til 6 timer. Der skal ikke være nogen mistanke om, at man har begået noget strafbart eller planlægger at gøre noget, for at man kan blive administrativt tilbageholdt af politiet, jf. ministerens svar på spørgsmål 132 og 139.

Ministeren er ikke kommet med et eneste konkret eksempel på, at det er nødvendigt at udvide den tid, en borger kan tilbageholdes, fra 6 til 12 timer.

S, SF, RV og EL er betænkelige ved muligheden for at frihedsberøve borgere, der ikke har begået noget strafbart og fremsætter derfor ændringsforslag om, at der som minimum skal være givet et påbud af politiet, der ikke efterkommes, før politiet må foretage præventive anholdelser, ligesom partierne fremsætter ændringsforslag om, at det skal fremgå af politiloven, at man har ret til at få den præventive anholdelse prøvet ved domstolene.

Der knytter sig særlige betænkeligheder til præventive anholdelser af børn. Det fremgår af ministerens svar på spørgsmål 59, at der vil foreligge instruktion for børn under 15 år om, at de hurtigst muligt skal løslades. Men der står intet om børn mellem 15 og 18 år, der også er omfattet af børnekonventionen. Der står heller ikke noget om, at der kommer en instruktion om, at man skal sikre, at børn straks får den nødvendige bistand, der kan varetage deres sag og f.eks. være med til at tage stilling til, om sagen skal indbringes for domstolene.

S, SF, RV og EL vil arbejde for, at der kommer en sådan instruktion, og vil gøre, hvad vi kan, for at sikre, at børn ikke

bliver anholdt og ikke bliver anbragt i fængsler og arresthuse med voksne kriminelle.

Ministeren lover i sit svar på spørgsmål 83, at der om 3 år vil komme en redegørelse om, hvordan bestemmelsen om præventive anholdelser bliver brugt.

S, SF, RV og EL mener, at det er for længe at vente. S, SF, RV og EL vil derfor arbejde på, at der årligt fremsendes indberetning til Retsudvalget om, hvor mange tilfælde der har været med administrative frihedsberøvelser, herunder af børn under 18 år, hvor mange af disse der har været mere end henholdsvis 6 og 12 timer, hvor mange der har været indbragt for domstolene, hvor mange der er blevet godkendt af domstolene, og hvor meget der er udbetalt i erstatning for uberettiget frihedsberøvelse.

Strafforhøjelserne generelt

Strafforhøjelser er formuleret så »det skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.« Det er dels en meget uklar formulering, som det ikke har været muligt at få præciseret, dels betyder det, at man bliver straffet for noget, andre gør.

Normalt er der i dansk strafferet et krav om, at der skal være årsagssammenhæng, før man kan straffes. Den handling, man har foretaget, skal føre til, at nogen eller noget bliver skadet eller kommer i fare for at blive skadet. Men her er der intet krav om årsagssammenhæng. Den, der begår hærværk ved f.eks. at knuse en rude uden at have noget som helst med urolighederne at gøre, er ikke årsag til fare for andre. De fem naboer, der har været i byen sammen og er på vej hjem, og som ser nogle uroligheder og stopper op og så bliver sigtet for sammenstimlen efter ordensbekendtgørelsen, er ikke årsag til fare for andre.

Strafforhøjelsen i § 119, stk. 3

§ 119, stk. 3, blev ændret så sent som i juni 2009, altså for mindre end et halvt år siden. Ministeren er ikke kommet med nogen argumenter eller dokumentation for, at der siden da er sket en udvikling, som nødvendiggør endnu en ændring.

Lovforslaget vil indføre en væsentlig strafskærpelse og en normalstraf på 40 dages fængsel. Det er en så kraftig strafskærpelse, at det kan risikere at afholde en del mennesker fra at deltage i demonstrationer, faglige aktioner og andre meget vigtige dele af vores demokrati.

Det fremgår af ministerens svar på spørgsmål 66 og 145, at der ikke er nogen domme med situationer, hvor nogen har forsøgt at hindre en udrykning, der skal afværge fare, f.eks. brand. Der er således ingen viden om, hvad straffen faktisk ville være. Det kunne sagtens være, at straffen faktisk ville være højere end de 40 dages fængsel, som lovforslaget lægger op til. Ministerens begrundelse for, at strafskærpelsen er nødvendig, er således alene, at ministeren mener, at straffen skal afspejle alvoren og grovheden.

Som § 119, stk. 3, er udformet, er der intet krav om, at der skal være en udrykning eller en faresituation. Det er nok, at man lægger politiet hindringer i vejen, og det kan f.eks. være nok, at man modsætter sig anholdelse.

En af de farligste konsekvenser af lovforslagets straffskærpelse er, at den kan føre til langt flere varetægtsfængslinger af mennesker, der senere viser sig at være uskyldige.

Det fremgår af ministerens svar på spørgsmål 152, at ministeren forventer, at der vil ske varetægtsfængslinger af personer, der sigtes efter § 119, stk. 3, selv om de ikke deltager i uroligheder.

Med knivloven har man set, at en minimumstraf kan give problemer, og S, SF, RV og EL ønsker ikke at indføre en sådan straf her, slet ikke på så uklart og udokumenteret grundlag.

Strafforhøjelse vedrørende hærværk

Det fremgår af lovforslaget, at ministeren ønsker at skærpe straffen for hærværk, der begås i et område, hvor nogle helt andre laver uro, så straffen forhøjes med det halve i forhold til det nuværende straffniveau. Begundelsen er ifølge ministeren, at der er tale om en grov forbrydelse.

Ministerens svar på spørgsmål 125 afvist at sige, hvilket grovhedsniveau sammenlignet med andre grove forbrydelser ministeren mener der er tale om.

I ministerens svar på spørgsmål 146 henviser ministeren til, at det i straffskærpelsesloven fra 2002 også blev forudsat, at straffene for visse voldssager skulle forhøjes med en tredjedel, men forud for straffskærpelsesloven lå et grundigt arbejde fra Straffelovrådet, og der forelå en oversigt over retspraksis fra Rigsadvokaten, ligesom det i bemærkningerne til lovforslaget blev gennemgået, hvad straffniveauet var i forskellige typer voldssager, således at Folketinget vidste, hvad det gældende straffniveau var, og dermed også, hvilket straffniveau straffskærpelsen ville medføre. I forbindelse med dette lovforslag er der intet fremlagt om det gældende straffniveau. Folketinget ved derfor intet om, hvad straffskærpelsen konkret vil medføre, såfremt man stemmer for den.

Det fremgår desuden af ministerens svar på spørgsmål 147, at ministeren ikke kan komme med nogen domme, der kan belyse straffniveauet for hærværk i den type sager, der vil være omfattet af straffskærpelse, og heller ikke kan komme med nogen eksempler på sager, der vil være omfattet af bestemmelsen. Det er et helt ufatteligt lovsjusk, at ministeren ikke er i stand til at fortælle, hvilken type sager der skal være omfattet af straffskærpelsen, og hvad straffniveauet så forventes at blive.

S, SF, RV og EL afviser at stemme for nogle straffskærpelser, som man ikke ved hvad går ud på, ikke har set nogen dokumentation for er nødvendige, og som vil ramme helt vilkårligt.

Strafforhøjelse i ordensbekendtgørelsen

Straffen forhøjes fra bøder på 600-1.000 kr. op til 3.000-5.000 kr. Det er en meget stor forhøjelse, og igen er der ingen dokumentation for nødvendigheden af straffskærpelsen.

Det kan virke meget afskrækkende for menneskers deltagelse i bl.a. faglige aktioner, hvilket Byggefagenes Samvirke og Stilladsarbejdernes Brancheklub også påpegede under deres foretræde for Retsudvalget. Hvis en borger har en stram økonomi, er udsigten til en bøde på 5.000 kr. noget, der kan få en del til at overveje ikke at deltage i en demonstration eller faglig blokade.

S, SF, RV og EL afviser denne kraftige forhøjelse af bøderne.

Konsekvenser af forslaget

Politiet har fået store ekstrabevillinger til klimatopmødet. Men justitsministeren har fuldstændig afvist at se på de andre konsekvenser af den store indsats, der påregnes, og som risikerer at blive ekstra stor som følge af dette lovforslag.

Kriminalforsorgen vurderer, jf. ministerens svar på spørgsmål 116, at klimatopmødet vil koste 11,6 mio. kr. i ekstraopgaver. Men de ekstra udgifter vil justitsministeren ikke være med til at dække.

Under henvisning til ministerens svar på spørgsmål 118 vil Kriminalforsorgen inddrage besøgsrum, skolelokaler m.m. på Vestre Fængsel, hvis der bliver behov for mange fængselspladser under klimatopmødet. Det vil altså i den grad berøre de i forvejen meget trængte og dårlige forhold og dermed belaste både ansatte og indsatte.

I forhold til domstolene fremgår det af ministerens svar på spørgsmål 14, at Københavns Byret, anklagemyndigheden og de beskikkede forsvarere har en beredskabsplan og har afsat tid til afviklingen af et betydeligt antal grundlovsforhør i december. De skriver: »Der må i den forbindelse påregnes ikke ubetydelige merudgifter i forbindelse med afviklingen af grundlovsforhørene og de efterfølgende fristforlængelser m.v.«. Og Domstolsstyrelsen påpeger, at ud over de økonomiske konsekvenser vil der komme et stort antal domsmandsager, som må antages at udgøre en stor belastning. Men alligevel skriver justitsministeren, at man mener, det kan håndteres inden for domstolenes samlede økonomiske rammer. Justitsministeren vil ikke svare på, hvilke andre sager der så skal nedprioriteres.

S, SF, RV og EL mener, at der bør afsættes ekstra midler til Kriminalforsorgen og domstolene.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 2

Af et *mindretal* (S, SF, RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (LA):

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 8, stk. 4, og § 9, stk. 3, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Frihedsberøvelse kan kun ske af personer, der ikke efterkommer politiets påbud«.«

[Indsættelse af en udtrykkelig bestemmelse om, at der alene kan ske administrativ frihedsberøvelse af personer, der ikke efterkommer politiets påbud]

2) Efternr. 1 indsættes:

»02. Efter § 13 indsættes som ny paragraf:

»§ 13 a . Politiets frihedsberøvelse efter reglerne i denne lov kan indbringes for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.««

[Indsættelse af en udtrykkelig henvisning til reglerne om domstolsprøvelse i retsplejelovens kapitel 43 a.]

Til § 3

3) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Loven træder i kraft den 3. december 2009 og har virkning til og med den 31. december 2009«

[Lovens regler gælder kun midlertidigt]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at der i politilovens §§ 8 og 9 indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at der alene kan

ske administrativ frihedsberøvelse af personer, der ikke efterkommer politiets påbud, jf. herved politilovens § 8, stk. 3, og § 9, stk. 2. Hvis ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstillerne se på, om der i givet fald bør indsættes en tilsvarende bestemmelse i politilovens øvrige bestemmelser om administrativ frihedsberøvelse, herunder lovens § 5.

Til nr. 2

Ændringsforslagene indebærer, at der i politiloven indsættes en udtrykkelig henvisning til, at politiets frihedsberøvelse i medfør af politiloven kan begæres indbragt for retten efter de særlige regler i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse.

Til nr. 3

Lovforslagets bestemmelser foreslås kun at skulle gælde midlertidig og til og med den 31. december 2009.

Kim Andersen (V) Søren Pind (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd. Marlene Harpsøe (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Maja Panduro (S) Mogens Jensen (S)

Julie Skovsby (S) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lone Dybkjær (RV) Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 49

Bilagsnr.	Titel
32	Betænkning afgivet den 18. november 2009
33	Ændringsforslag nr. 2-4 til 2. behandling
34	1. udkast til tillægsbetænkning
35	Henvendelse af 24/11-09 fra Gerd Berlev

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 49

Spm.nr.	Titel
180	Spm. om 5 eksempler for hver strafskærpelse på situationer, hvor en person vil være straffri, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
181	Spm. om, under henvisning til ministerens svar på spørgsmål 42, at redegøre for, i hvilke andre love ud over politiloven, udlændingeloven og psykiatriloven der er hjemmel til administrativ frihedsberøvelse, og at redegøre for, om der er henvisning til RPL kap. 43 a, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
182	Spm. om, under henvisning til ministerens svar på spørgsmål 59, hvilke retningslinjer der gælder for børn mellem 15 og 18 år, der jo er omfattet af børnekonventionen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
183	Spm. om, såfremt regeringen vedtager at sænke den kriminelle lavalder til 14 år, man så også vil ændre retningslinjerne for præventive anholdelser, så det kun bliver børn under 14 år, der så vidt muligt ikke må frihedsberøves, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
184	Spm. om ministeren vil sikre, at der kommer retningslinjer for præventive anholdelser, der sikrer, at børn under 18 år, der frihedsberøves, får sikret juridisk og anden passende bistand, jf. børnekonventionens artikel 37, så det ikke er barnet selv, der f.eks. skal tage stilling til, om anholdelsen skal indbringes for domstolene, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
185	Spm., om det er ministerens intention, at der skal gribes ind i flere faglige konflikter, demonstrationer eller civile ulydighedsaktioner end i dag, et svar, der udgøres af et ja eller nej, vil være helt tilstrækkeligt for spørgeren, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
186	Spm. om, hvad begrundelsen er for, at ministeren mener, at politiet skal kompenseres for merudgifter, men ikke domstolene og Kriminalforsorgen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
187	Spm., om ministeren mener, at der kan blive et større pres på domstolene, og hvilke andre sager ministeren så mener domstolene kan nedprioritere i en periode, uden at det giver problemer for andre borgere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
188	Spm. om ministeren er enig i, at der i forbindelse med dette lovforslag intet er fremlagt om det gældende straffniveau, og at Folketinget derfor intet ved om, hvad strafskærpelsen konkret vil medføre, såfremt man stemmer for lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
189	Spm. om, under henvisning til ministerens svar på spørgsmål 149, at redegøre for, med hvilken hjemmel ministeren påtænker at udelukke Retsud-

- valget fra fortrolig indsigt i retningslinjerne for anvendelse af video, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 190 Spm. om, hvis en person bliver varetægtsfængslet efter § 119, stk. 3, med henvisning til en forventet fængselsstraf på 40 dage og lukkes ud efter 14 dage, det så hjælper, at de sidste få dage kan afsones med fodlænke, for så er skaden vel sket i de 14 dage, den pågældende har siddet i fængsel, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 191 Spm., om det er korrekt forstået, at det eneste eksempel, ministeren kan komme med, hvor § 119, stk. 3, kan anvendes, er, hvis der foregår uroligheder i et område og personer, der ikke deltager i urolighederne, så forsøger at forhindre politiet i at komme ind i området eller i at anholde andre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 192 Spm., om det er korrekt forstået, at to personer, der begår nøjagtig den samme handling, men i to forskellige bydele, vil kunne få vidt forskellig straf, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 193 Spm. om redegørelse for, hvornår overtrædelsen af bestemmelserne er fuldbyrdet, om der er tale om, at der skal være indtrådt en følge, og i givet fald hvilken, eller der er tale om, at en konkret eller abstrakt fare er tilstrækkelig, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 194 Spm. om, hvornår kravet om kausalitet (årsagssammenhæng) er opfyldt ved overtrædelsen af de foreslåede stramninger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 195 Spm. om eksempler på, hvornår man er en fredelig demonstrant, jf. ministerens svar på spørgsmål 3, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 196 Spm., om ministeren kan sikre, at der vil blive skaffet tilstrækkelig med fængselspladser, så politiet kan varetægtsfængsle dem, som der er behov for under klimatopmødet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 197 Spm. om, at der i vinterferien 2008 var en del voldsomme uroligheder, hvor biler m.v. blev brændt af flere steder i Danmark, og om dette ville have været omfattet af § 134, og om alle borgere, der så befandt sig på gaderne, ville have fortsat til uroligheder, hvis lovforslaget havde været en realitet dengang, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 198 Spm. om ministeren er enig i, at når man skærper straffen for § 119, stk. 3, som det skete i juni 2009, så skærper man straffen for alle overtrædelser vedrørende § 119, stk. 3, og altså også dem, der vil foregå i tilknytning til uroligheder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 199 Spm. om, i henhold til ministerens svar på spørgsmål nr. 144, at redegøre for baggrunden for og omstændighederne i forbindelse med de sigtelser, der er rejst, og ligeledes for, hvad der skulle til, for at der kan straffes i sammenstød med § 134 a, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 200 Spm., om den administrative frihedsberøvelse i politiloven, der med lovforslaget foreslås forlænget til 12 timer, er omfattet af grundlovens § 71, stk. 3, eller stk. 6, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 201 Spm. om teknisk bistand til udformning af et betækningsbidrag, der sikrer, at der ikke er bindinger på, at normalstraffen for § 119, stk. 3, skal være 40 dages fængsel, men lader det være op til domstolene at vurdere den konkrete

- handlings grovhed og strafværdighed, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 202 Spm., om ministeren har nogle eksempler på konkrete sager, der har været, hvor der foregår uroligheder i et område og personer, der ikke deltager i urolighederne, så forsøger at forhindre politiet i at komme ind i området eller i at anholde andre, og hvor ministeren ikke mener, at straffen over for de pågældende har været hård nok, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 203 Spm., om man vil kunne få den forhøjede bøde for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, hvis man deltager i en larmedemonstration, hvor nogle andre laver uro, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 204 Spm. om redegørelse for forskellen mellem at »forhindre« politiets arbejde, hvilket er strafbart, og at »besværliggøre« politiets arbejde, gerne med tre konkrete eksempler, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 205 Spm. om, hvilket erstatningsgrundlag der er for personer, der har været præventivt tilbageholdt efter de gældende regler, og hvor mange sager der indtil nu har været om uberettigede præventive tilbageholdelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 206 Spm. om kommentar til henvendelse af 24/11-09 fra Gerd Berlev, til justitsministeren

4 af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra EL.

Spørgsmål 60:

Ministeren bedes redegøre for, sagerne fra Ungdomshuset, brugen af knibtangsmanøvre, hvor der løbes ud i sidegaderne og f.eks. demonstrationen på Sankt Hans Torv, hvor politiet begyndte anholdelser straks efter at have opløst demonstrationen og hvor gaderne var spærret. Hvor mange uskyldige blev taget af politiet, som ikke kunne slippe væk. Ministeren bedes give eksempler på hvordan ovenstående sager formentlig ville være forløbet, såfremt dette lovforslag havde været vedtaget.

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, som har oplyst følgende:

»Rigspolitiet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Københavns Politi, der har oplyst, at de i spørgsmålet omtalte sager fra knibtangsmanøvren på Nørrebrogade og den opløste demonstration på Sankt Hans Torv begge var tilfælde, hvor der foregik omfattende forstyrrelser af den offentlige ro og orden, jf. straffelovens § 134 a og til dels overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 1 (i form af stenkast mod politiet). Derimod var der ikke i disse sager tale om konstaterede overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 3.

På denne baggrund ville det foreliggende lovforslag ikke have haft betydning for eller indvirkning på sagerne vedrørende knibtangsmanøvren på Nørrebrogade og anholdelserne på og ved Sankt Hans Torv under urolighederne i 2007.

Rigspolitiet skal i den forbindelse bemærke, at der ikke med lovforslaget foreslåes nykriminalisering af handlinger, som i dag er lovlige.«

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som Rigspolitiet har oplyst.

Spørgsmål 100:

Vil en reclaim the streets happening med f.eks. cykeldemonstration eller fodboldkamp på kørebanen kunne føre til at strafskærpelserne i lovforslaget kan anvendes?

Svar:

Som udgangspunkt nej. De foreslåede strafskærpelsesregler vil kun finde anvendelse, hvis der begås forhold, som allerede i dag er strafbare (f.eks. en overtrædelse af ordensbekendtgørelsen), og der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden.

Spørgsmål 107:

Såfremt der ved en stor demonstration står forskellige kor undervejs langs ruten og synger og der så opstår ballade et andet sted i demonstrationen, politiet opløser demonstrationen og spærre af, kan kordeltagerne så risikerer at blive omfattet af dette lovforslag, hvis de ikke kommer hurtigt nok væk?

Svar:

Som udgangspunkt nej. De foreslåede strafskærpelsesregler vil kun finde anvendelse, hvis der begås forhold, som allerede i dag er strafbare (f.eks. en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 3, om at hindre bl.a. politiets arbejde), og der samtidig i området foregår så grove og omfattende forstyrrelser af den offentlige ro og orden, at de er omfattet af straffelovens § 134 a. Det forhold, at en person synger korsang i forbindelse med en demonstration og ikke kan komme væk, hvis politiet opløser demonstrationen, er ikke i sig selv en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 3, og det forhold, at der er »ballade« i forbindelse med en demon-

stration, som herefter opløses af politiet, er ikke i sig selv grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden som nævnt i straffelovens § 134 a.

Spørgsmål 121:

Under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål 15. Hvad skal der til for, at man bliver omfattet af lovforslagets bestemmelser, hvis man bliver anholdt i Indre By, samtidig med at der er uro på Nørrebro?

Svar:

De foreslåede bestemmelser omfatter ikke overtrædelser, der sker i samme by eller bydel uden en nær geografisk sammenhæng med det sted, hvor urolighederne foregår. Hvis der er en sådan geografisk sammenhæng, finder bestemmelserne anvendelse, f.eks. hvis der samtidig begås overtrædelser af de pågældende bestemmelser og foregår uroligheder umiddelbart på hver sin side af en bydelsgrænse.